

STRNJENA RAZPRAVA O AKCIJSKEM PROGRAMU

Podčrtana odgovornost

Prvo zasedanje sekcije za stanovanjsko problematiko pri MK SZDL – Planiranje, samoupravna organiziranost in strokovne službe v ospredju razprave – Ne smemo prezreti že dosežene uspehe – Več pravic stanovalcem – Enovite strokovne službe

Javna razprava o predlogu akcijskega programa za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani je nanizala vrsto pripomb (nemara največ s strani krajevnih skupnosti), ki jih lahko strnemo v nekaj bistvenih, o katerih so spregovorili tudi na prvem zasedanju sekcije za stanovanjsko problematiko pri MK SZDL Ljubljane.

Samoupravna organiziranost stanovanjskega gospodarstva takšna kot je načrtana ni sporna, gre pa le za večje poudarjanje vloge stanovalcev. Hišna samouprava terja jasno opredelitev in več pravic stanovalcem. Ti naj bi bili povezani v hišne skupnosti in dejanski nosilci samouprave kot tudi urejanja sosedskih odnosov med hišami in v hiši je menil Albin Vengust, predsednik IS SML ter se zavzel tudi za ustanovitev sodišča združenega dela za stanovanjsko področje.

Kritik na račun planiranja najbrž ni treba ponavljati, saj jih vsak dan znova izgovarjamo. Samoupravno družbeno planiranje na področju stanovanjskega gospodarstva se v Ljubljani še prepočasno uveljavlja. Bistvena kvaliteta nove samoupravne organiziranosti je oziroma bo uveljavljanje družbenih interesov glede sistema urbanizacije, racionalne porabe prostora, varovanja okolja, humanih elementov soseske... Pogoji za to je tudi urejena strokovna organiziranost planskih, statističnih, projektantskih dejavnosti ter vzpostavitev informacijskega sistema z vsemi možnimi informacijami. Bistveno pri planiranju pa je, da postane sočasno, srečujoče, smotno, dolgoročno, predvsem pa da zajame kar največ delavcev in občanov. Seveda pa brez pravočasnih opredelitev in dolgoročnih usmeritev, kje bomo kaj gradili tudi ne bo šlo, kot ne bo šlo brez večjega poudarka podružbljanju zemljišč.

Pravica je tudi odgovornost

S stanovanji gospodarimo

slabo, stanarine so še preveč odtujene stanovalcem, ti so še premalo aktivni... je znano. Manj znano pa je mnogim da »pravica do stanovanja zahteva polno odgovornost stanovalcev za vzdrževanje stanovanja in hiše, v kateri živi, seveda pa mora družba ustrezno pomagati s sistemom stanarin, z razdelitvijo teh stanarin itd.« kar je v eni svojih diskusij poudaril tovariš Edvard Kardelj.

Tu zadenemo ob stanarine, hkrati pa še na uveljavljanje ekonomskih stanarin (ki mu gre zdaj prioriteta) na vzdrževanje in strokovne službe v stanovanjskem gospodarstvu. Neučinkovitost in razdrobljenost strokovnih služb v stanovanjskem gospodarstvu terja njihovo »reorganizacijo«.

V akcijskem programu je predlog po enoviti strokovni službi na ravni mesta, ki je izzval še drug predlog po oblikovanju občinskih strokovnih služb, ki bi bile bližje stanovalcu. Na prvem zasedanju sekcije je Vlado Beznik, predsednik MK SZDL poudaril, da ne gre za vprašanje: ali bolj občinske, bolj razdrobljene, bolj mestne službe... Gre v osnovi za službo, ki bo zadovoljevala potrebe tistih, za katere bo delala.

Optimalno pa bo lahko izpolnila naloge le kot enovita služba. Seveda pa je treba ob formiranju takšne službe razmejiti dela, ki jih bo ta opravljala za samoupravne stanovanjske skupnosti in za stanovalce ter poskrbeti za racionalizacijo te službe. Po sprejetju akcijskega programa pa bo treba zagotoviti, da bodo »izboljšane« strokovne službe začele delovati po novem že prihodnje leto.

Opredelitev meril

Malce »zapostavljeno« se je znašlo sredi razprav nemara vprašanje združevanja sredstev in finansiranje, ki prinaša po letu 1980 (kdaj natanko še ni povsem določeno) novost – sredstva se bodo združevala na podlagi planov, predvsem iz čistega dohodka, amortizacije stanovanjskega fonda, sredstev občanov in nekaterih drugih, ki jih podrobneje navaja akcijski program. Bistveno pa je, da kreditni odnos nadomeščamo s samoupravnim združevanjem sredstev zainteresiranega združenega dela in drugih nosilcev stanovanjske gradnje, pri kateri pa ne gre prezreti tudi lastne udeležbe, ki je od 1 do 20 odstotkov. Za le-to bo treba merila še točno opredeliti.

Iz razprave na sekciji za stanovanjsko problematiko pri MK SZDL izhaja tudi enotna misel o odgovornosti, ki zadeva tako nosilce nalog, izvajalce kot tudi uporabnike oziroma stanovalce, ko gre za stanovanjsko gospodarstvo nasploh z vsemi njegovimi odprtimi problemi, katerih se lahko učinkovito lotimo le organizirano in povezano. In še, kot je dejal Vlado Beznik, da je vse do sprejema akcijskega programa pred nami lažji del, da pa nas potem čaka težji – akcija za uresničevanje, ki zagotovo ne bo tekla brez težav. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti, da vse le ni tako črno, kot se nemara kaže iz pripomb in negodovanja ob stanovanjski graditvi. Tega, kar smo že doslej dosegli na področju graditve stanovanj je precej, če upoštevamo, da smo gradili v zadnjih letih poprečno 3000 stanovanj letno in da smo tudi pri uveljavljanju samoupravne organiziranosti na stanovanjskem področju že nekaj dosegli. Vse to pa je bilo pogoj in osnova za nastanek dobre programske usmeritve, ki smo jo začrtali v akcijskem programu, in naj bi ga v kratkem tudi sprejeli.

D. KLADNIK

Do 27. oktobra so bili v restavraciji Turist na Gospodarskem razstavišču dnevi reške gastronomije, ekipa kuharskih mojstrov in natakarev iz sedmih reških gostinskih organizacij pa je predstavila tamkajšnje specialitete in gostinske storitve. Restavracija je bila odprta od 11. do 23. ure, ob večerih pa za prijetno vzdušje skrbi grupa Rebus. Z Reke so vsak dan pripeljali 20 vrst svežih rib, imeli so tudi pršut, sire in seveda več vrst vina. Glede na to, da so cene ribljih specialitet v obmorskih krajih relativno visoke, bi cene jedi, ki jih ponujajo na Gospodarskem razstavišču, lahko označili za solidne. Morda pa bi bilo prav, da bi ob podobnih obiskih tujih kuhinj pri nas na nek način poskrbeli za boljše cene (to bi veljalo tudi za teden slovenske kuhinje, ki bo na Reki predvidoma februarja prihodnje leto), saj bi bilo potem zanimanje za specialitete iz drugih krajev prav gotovo še večje.

(Foto: M. Ciglič)

POSVETI LJUBLJANSKE GOSPODARSKE ZBORNICE

Prvi krog

Tudi ljubljansko gospodarstvo se, kljub sicer ugodnim polletnim rezultatom, ne more izogniti nekaterim negativnim tendencam. Pritisk na skokovito naraščanje cen se ne zmanjšuje, razdrobljenost investicij je pravzaprav ena izmed glavnih značilnosti ljubljanskega gospodarstva, hkrati pa se nenehno bojujejo tudi s stagnacijo produktivnosti.

Kako se v posameznih organizacijah združenega dela spopadajo s temi in tudi drugimi negativnostmi so skušali »odgovoriti« tudi posveti, ki jih je za posamezne panoge pripravila ljubljanska gospodarska zbornica. Doslej jih je bilo že štirinajst, le posvet v strojegradnji bo v prihodnjih dneh. Tako bo prvi krog skupnih prizadevanj strokovnjakov iz gospodarske zbornice in predstavnikov združenega dela sklenjen, spomladi pa bi z delom nadaljevali.

Enotna ocena vseh dosedanjih posvetov bi lahko bila na kratko ta, da še vedno prema-

lo pozornosti in prizadevanj namenjamo povečevanju družbene produktivnosti. To pa obenem tudi pomeni, da marsikje še vedno ni povsem izpeljana samoupravna organiziranost, da delavec še ne odloča o svojem delu in rezultatih tega dela, ampak da v njegovem imenu in zanj prepogosto odločajo drugi.

Toliko bolj pomembne so seveda ugotovitve s teh panožnih posvetov, ki so za vsako posamezno panogo razkrili še nekatere povsem specifične značilnosti, s katerimi se bodo morali delavci še posebej spopasti. Zato ne bo odveč ponovno zapisati, da imamo v večini delovnih organizacij dobro pripravljene stabilizacijske programe, ki pa jih je treba le uresničevati. Tako bomo našli še marsikatero notranjo rezervo, ki bo recimo zamajala predlog za ponovni dvig cene posameznemu izdelku, morda zmanjšala stroške tudi za več kot v mestu dogovorjen en odstotek ali pa celo spodbudila večjo produktivnost. Majda Žlender

Teden Tbilisija v Ljubljani

Naše mesto iz dneva v dan živi bolj pestro in živahno. Prireditve in dogodki se vrste drug za drugim, z manjšimi ali večjimi problemi se spopadamo vedno odločneje. Rešitve zanje si poskušamo iskati tudi izven meja naše domovine – v mestih, s katerimi Ljubljano vežejo dolgoletne, trdne prijateljske vezi.

Pravzaprav bi lahko mirno zapisali, da je bila ena izmed značilnosti zanj v Ljubljani prav izredno veliko delovnih dogovorov s prijateljskimi mesti. Največ pozornosti pa je vsekar vzbudil med Ljubljančani tekoimenovani teden Tbilisija, teden, v katerem se je prijateljsko mesto predstavilo Ljubljančanom s številnimi kulturnimi in umetniškimi prireditvami, najvidnejši javni delavci obeh mest pa so izmenjali izkušnje iz svojega vsakdanjega dela in življenja. Kljub veliki oddaljenosti obeh mest, smo se prebivalci Tbilisija in Ljubljane prav v tem tednu še bolj zblížali in utrdili prijateljske vezi.

Delegacija iz Tbilisija je med svojim obiskom v Ljubljani položila venec pred spomenik revolucije (Foto: M. Ciglič)

